

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Työttömyysturvan muutokset vuodelle 2024

Joni Rehunen
Erityisasiantuntija
22.11.2023

Yleistä

- Vuodelle 2024 työttömyysturvaan on tuloillaan poikkeuksellisen suuria muutoksia
- Esitykset eduskuntaan kahdessa osassa
 - Ensimmäinen hallituksen esitys on tällä hetkellä eduskunnan käsittelyssä (HE 73/2023 vp)
 - Toinen hallituksen esitys annetaan eduskunnalle alkuvuodesta 2024 (arvio vko 6-10)
- Eduskunta ei ole vielä hyväksynyt mitään lakimuutoksia vuodelle 2024!!

Palkansaajan työssäoloehto koskevat muutokset

1. Palkansaajan työssäoloehto pitenee 26 kalenteriviikosta 12 kuukauteen

- Työssäoloehdon 28 kuukauden tarkastelujakso pysyisi ennallaan, voidaan pidentää enintään seitsemällä vuodella
- Hyväksyttävät syyt pidentää tarkastelujaksoa pysyisivät ennallaan
 - Mm. sairaus, päätoiminen opiskelu, asevelvollisuus, enintään 3v lapsen hoito

2. Työssäoloehto ei enää kerry palkkatuetusta työstä ja työllistymistä edistävästä palvelusta

- Nykyisin palkkatuettu työ kerryttää työssäoloehto pääsääntöisesti 75 prosenttisesti
- Ns. velvoitetöissä työssäoloehto kertyy tällä hetkellä täysimääräisesti

3. Palkansaajan työssäoloehto euroistetaan

- Palkansaajan työssäoloehdon ja siten työttömyyspäiväraha-oikeuden kertymisen perusteeksi tulisi nykyisen kalenteriviikkokohtaisen työtuntimäärän ja palkkaedellytyksen sijasta palkansaajan palkkatyöstä työ- tai virkasuhteessa saama vakuutuksenalainen vakiintunut tulo
- Nykytilaa vastaavasti palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka laskettaisiin vakiintuneen palkan perusteella ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

Palkansaajan työssäoloehdon euroistaminen

- Työssäoloehtokuukausi kertyisi seuraavasti:
 - Tuloa 930 euroa tai enemmän kalenterikuukaudessa = 1 työssäoloehtokuukausi
 - Tuloa 465-929,99 euroa kalenterikuukaudessa = puolikas työssäoloehtokuukausi
 - Tuloa vähemmän kuin 465 euroa kalenterikuukaudessa = 0 työssäoloehtokuukautta
 - Tulorajaa tarkistettaisiin vuosittain KEL-indeksillä (luvut v. 2023 tasossa)
- Tulo kerryttäisi työssäoloehtoja pääsääntöisesti maksuperusteisesti eli oleellista olisi se missä kohtaa palkka maksetaan, ei se milloin palkkaan sidottu työ on tehty
- Poikkeukset maksuperusteiseen työssäoloehdon kertymiseen:
 - Jos kalenterikuukauden aikana maksetaan palkkaa tavanomaisesta palkanmaksujaksosta poiketen kuukautta pidemmältä ansaintajaksolta, palkka jaetaan vaikuttamaan maksukuukausi mukaan lukien yhtä monelle sitä edeltävälle tai seuraavalle kalenterikuukaudelle, jona palkkaa on ansaittu.
 - Kuukautta pidemmältä ajanjaksolta maksetut bonukset, tulospalkkiot ym. kohdistetaan ansaintaperusteisesti
 - Jos palkka maksetaan tavanomaista maksukuukautta myöhemmin työnantajasta johtuvasta viiveestä, palkka kohdistetaan vaikuttamaan sille kalenterikuukaudelle, jona palkka olisi tullut ilman viivästystä maksettavaksi.

Mikä muuttuu palkansaajan työssäoloehdon euroistamisessa?

	Nykytila	Tuloperusteinen työssäoloehto
Kuinka pitkä työssäoloehto?	26 kalenteriviikkoa (n. 6 kk)*	12 työssäoloehtokuukautta
Miltä jaksolta työssäoloehto kertyy?	Kalenteriviikko	Kalenterikuukausi
Mitä edellytetään?	Viikkotyötunnit 18 h/vko**	Vakuutuksenalainen tulo 930 e/kk
Millä perusteella työssäoloehto kertyy?	Ansaintaperusteinen	Maksuperusteinen***

* Yrittäjien ei omistavilla perheenjäsenillä jo nykyisin 52 kalenteriviikkoa

** Alakohtaiset poikkeukset opetustyön, luovien ja esityksellisten alojen, työsuhteisen kotityön ja urheilutoiminnan osalta

*** Joitakin poikkeuksia puhtaaseen maksuperusteisuuteen

Ansiopäivärahan porrastaminen

- Ansiopäiväraha laskee
 - 80 % tasolle alkuperäisestä kahdeksan työttömyysviikon jälkeen (noin kaksi kuukautta tai 40 etuuspäivää) ja
 - 75 % tasolle alkuperäisestä 34 työttömyysviikon jälkeen (noin kahdeksan kuukautta tai 170 etuuspäivää)
- Ansiopäiväraha tai korotetun ansio-osan sisältävä ansiopäiväraha olisi aina kuitenkin vähintään peruspäivärahan tai – työllistymistä edistävään palveluun osallistuvan kohdalla – peruspäivärahan ja korotusosan suuruinen
- Etuus palautuu täydeksi, kun henkilö täyttää uudestaan työssäoloehdon ja uusi enimmäismaksuaika alkaa

Työttömyysjakson alussa vaikuttavat muutokset

- Omavastuu-aika pidennetään
 - Omavastuu-aika pidennettäisiin viidestä päivästä seitsemään päivään
- Lomakorvausten jaksotus palautetaan
 - Kokoaikatyön aikana pitämättömistä vuosilomista työsuhteen päättymiseen liittyen maksettava lomakorvaus jaksotetaan työsuhteen päättymisestä lukien, ja työttömyysetuutta ei makseta ajalta, jonka jaksotus kattaa
 - Jaksotusaika lasketaan siten, että lomakorvaus jaetaan työsuhteen päiväpalkalla
 - Pääsääntö olisi, että lomakorvaus jaksotettaisiin työsuhteen päättymisestä lukien. Jos lomakorvaus maksettaisiin työsuhteen päättymisen jälkeen, jaksotus voitaisiin tehdä sen maksamisajankohdasta lukien, jos henkilö on edelleen työttömyysetuuden saajana.
 - Korvaukseton määräaika eli ns. karenssi ja lomakorvauksen jaksotusaika voisivat kulua samanaikaisesti. Omavastuu-aika ja lomakorvauksen jaksottaminen eivät puolestaan voisi kulua samanaikaisesti.

Muita työttömyysturvan muutoksia

- Työttömyysturvan lapsikorotukset poistetaan
 - Lapsikorotus poistetaan työttömyysetuuksista sekä liikkuvuusavustuksesta
 - Ensi vuonna yhdestä lapsesta 5,84 e/pv, kahdesta 8,57 e/pv ja vähintään kolmesta 11,05 e/pv
- Sovittelun ns. suojaosa poistetaan
 - Suojaosa on nykyisin 300 euroa kuukaudessa, ja tämän ylittävästä tulon osasta 50 prosenttia pienentää täyttä työttömyysetuutta. Poiston jälkeen 50 prosenttia saadusta palkkatulosta tai yritystoiminnan ansiotulosta pienentää täyttä työttömyysetuutta
- 58 vuotta täyttäneiden ansiopäivärahan määrän suoja sääntö poistetaan
 - Jos työssäoloehto täyttyy henkilön täytettyä 58 vuotta, ansiopäivärahaa ei nykyisin lasketa uudelleen, ellei se olisi aiempaa korkeampi
- Indeksijäädytys 2024-2027
 - Vaikuttaa ansiopäivärahan, peruspäivärahan, työmarkkinatuen ja korotusosien määriin

Voimaantuloaikataulu

	Uudistus
1.1.2024	Omavastuuajan pidennys 7 päivään Lomakorvausten jaksotus Indeksijäädytys
1.4.2024	Lapsikorotusten poistaminen Sovittelun suojaosan poistaminen
2.9.2024	Palkansaajan työssäoloehdon muutokset Ansiopäivärahan porrastaminen Ikäsidonnaisista poikkeuksista luopuminen

Sosiaali- ja
terveysministeriö